

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

[Τὸ ὄνομα τοῦ κ. Ἰω. Γ. Φραγκιά, ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἀρχαίων συνεργατῶν τοῦ Ἡμερολογίου, εἶνε ἤδη πολὺ γνῶριμον καὶ ἰδιαιτέρως συμπαῆς εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ διαπρεπὴς ἡμῶν συνεργάτης πολὺ ἤδη ἐνωρίτερον εἶχε κατα-

λάβει σημαίνουσαν θέσιν παρὰ τῷ φιλολογικῷ καὶ νομικῷ τῆς Ἑλλάδος κόσμῳ. Ἀρχεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι δεκαεπταέτης ἀκόμη ὧν ἐξέδιδε τῷ 1868 τὴν «Καλλιόπην», περιοδικὸν τὸ ὅποιον καὶ σήμερον θὰ εἶχε τὴν φιλολογικὴν του ἀξίαν. Ἐκτοτε, ἐπὶ τσσαρακονταετίαν ὅλην, δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος καὶ συγγράφων. Ἡ ποιικιλία καὶ πολυσχιδὴς φιλολογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐργασία του εἶνε τόση, ὥστε ἂν ἤθελέ τις ἀπλῶς ἀπαριθμῆσαι τὰς διαφόρους πραγματείας καὶ μελέτας του, θὰ κατελάμβανε σελίδας ὅλας τοῦ Ἡμερολογίου. Τόμους ὁλοκλήρους ἀποτελοῦν μόνον αἱ μεταφράσεις δραμάτων καὶ κωμωδιῶν ἐκ τῆς ξένης φιλολογίας, δι' ὧν ἐπρόκεισε τὸ δραματολόγιον τοῦ Ἑλλην. θεάτρου. Τίς δὲν γνωρίζει τὸν ἀριστοτέχνην μεταφραστὴν τοῦ Ἀμφιτρυῶνος τοῦ Μολιέρου; Θανύσας μετέφρασεν ἐπίσης καὶ τὸν Ἑρώτα Ἰατροῦ τοῦ γάλλου κωμικοῦ, τὴν Ἀθηλιανὴν παρθένον τοῦ Σίλλερ ἐμμέτρως καὶ πλεῖστα ἄλλα. Ἀλλὰ καὶ πρωτότυπα δραματικὰ ἔργα ἐκαλλιτέχνησεν ὁ κ. Φραγκιάς, ἐν οἷς τὸν Ἰουνιον Βρούτον, τὴν Δουκρητίαν τὴν Ρωμαίαν καὶ τὸν Ὑμέναιον, χαριέ-

στατον μελοδραματικὸν εἰδύλλιον, μελοποιηθὲν καὶ ἰταλιστί. Μία ὥρα καὶ μελέτη του περὶ τοῦ Ἰλωσσικοῦ ζητήματος ἴσως εἶνε ἡ αὐθεντικωτέρα καὶ πειστικωτέρα ἥτις ἐγράφη μέχρι τοῦδε. Ἐφάμιλλος εἶνε καὶ ἡ νομικὴ ἐργασία τοῦ κ. Φραγκιά. Ἐν σοφόν του νομοσχέδιον περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ἐκπονηθὲν ἐντολῇ τῆς πρὸς τοῦτο συστάσεως ἐπιτροπῆς ὅπως ὑποβλήθῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βουλὴν, καθυστερήσαν δὲ μετὰ καὶ ἄλλων ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βουλὴν καὶ ἀποτελεῖ δικαστικὸν νομοσχέδιον, ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Κρητικῆς βουλῆς καὶ ἀποτελεῖ ἡδὴ μέρος τῆς ἐν Κρήτῃ Πολιτικῆς Δικονομίας. Αἱ πρωτότυποι μονογραφαίαι του «Περὶ τῆς πρὸς τέλεσιν γάμου ἐπισκοπικῆς ἀδείας», «Περὶ γάμου δισεξαδελφῶν καὶ σχέσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς ἀρχῆς ἀπέναντι τοῦ κωλύματος», — «Περὶ ὁριοτικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ ὅρον ὁρκοδοσίας», — «Περὶ ἐπιδράσεως τῆς πατρικῆς ἐξουσίας εἰς τὸν γάμον καὶ τὴν δόσιν», — «Περὶ τῆς δέθεν ἐπιτροπείας τῆς θετικῆς μητρος», καὶ πλεῖσται νόθεσίαι. — «Περὶ τῆς πολυμάθειαν καὶ τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν τοῦ ἄλλου μαρτυροῦσιν τὴν πολυμάθειαν καὶ τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν τοῦ γλαφυροῦ συγγραφέως. Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ἐξάγει τὴν βαθύνοιαν καὶ τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὶν ἐπιστημονικὴν ἐγκράτειαν τοῦ ἀνδρὸς εἶνε μία τῶν

τελευταίων του συγγραφέων: "Αἱ Διαθήκαι Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους" ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀττικὸν κληρονομικὸν δίκαιον, αἷς ἐπονται καὶ αἱ διαθήκαι Θεοφράστου, Στράτωνος, Λύκωνος καὶ Ἐπικούρου. Τὸ ἔργον τοῦτο φιλοπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχαίων πηγῶν, συγγραφέων καὶ λίθων ἐνεπιγράφων, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς γάλλους καὶ γερμανοὺς συγγραφεῖς, θέλει παραμείνει ὡς ἐν τῶν ὠραιότερων μνημείων τῆς συγχρόνου νομικῆς φιλολογίας].

Ο ΜΗΝΥΤΗΣ

Εν προηγουμένῳ τόμῳ τοῦ παρόντος *Ἡμερολογίου* ἀπέδειξα ὅτι ἐν Ἑλλάδι καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ πολιτικοῦ θανάτου δύναται τις νὰ ᾔηται ζωντανὸς μὲν κατὰ φύσιν, νεκρὸς δὲ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δίκαιωμα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὤ. Ἄλλ' ἐν τοῖς νόμοις καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τοιαῦται περιεργόταται περιπτώσεις δυνάμεναι νὰ ἐκπλήξωσι κωμικῶς ἢ τραγικῶς. Τὸ ἐξῆς γεγονὸς μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης.

Πρὸ τινων ἐτῶν ἕξῃ ἐν ἐπαρχιακῇ τινὶ πόλει τῆς Ἑλλάδος εἰς ἄνθρωπος ἐκ τῶν εἰδεχθεστέρων τύπων, οὗς ἢ φύσις ἢ ἢ ἀνατροφὴ μετὰ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν δημιουργοῦσι συχνάκις ἐν τῷ κινή-
ματογραφικῷ πανοράματι τοῦ βίου.

Ἐβδομηκοντούτης, ρικνός, ὑψηλός, κυφός, παραβλῶψ, στρεβλός τοὺς πόδας καὶ τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν, ὠχροπράσινος, σχεδὸν ρακένδυτος, πάντοτε δὲ φορῶν ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑψηλὸν πῖλον, ὕψους 37 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, κίτρινον πλέον ἐκ τῆς παλαιότητος, βλέπων πάντοτε πρὸς τὴν γῆν καὶ ρυπαρὸς μέχρι ναυτίας' μόνος, ἄνευ συγγενῶν, ἄνευ φίλτρου, εἶχεν ἐν καὶ μόνον πάθος μανιῶδες, διάπυρον καὶ ἀκόρεστον, νὰ συσσωρεύῃ χρήματα.

Ἐκαλεῖτο Μίμης Τρίγλης καὶ ἦτο ἄλλοτε δικαστικὸς κλητῆρ. Ἡ καταγωγὴ του καὶ ἡ ἱστορία του ἦσαν ἄγνωστοι, ἀλλ' εἶχεν ἀποκτήσει φήμην διὰ τὴν ἐπιτηδειότητά του καὶ τὴν ἀσπλαγχνίαν του εἰς τὰς ἐξώσεις τῶν οἰκογενειῶν ἐκ τῶν ὑπὸ μίσθωσιν οἰκιῶν καὶ εἰς τὰς συλλήψεις καὶ φυλακίσεις τῶν ὀφειλετῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἤσθάνετο ἰδιαίτεραν ἐπαγγελματικὴν κλίσιν. Ἐσεμνύνετο ὅτι ἦτο ὄργανον τοῦ νόμου ἀμειλικτον ὡς ἐκεῖνος καὶ τότε περισσότερον ἐτέρπετο δσάκις ἀπέσπα τὸν ὀφειλέτην ἐκ τοῦ μέσου τῶν θρηγνούντων τέκνων τοῦ ἵνα τὸν σύρῃ καὶ τὸν κλείσῃ εἰς τὴν φυλακὴν.

Ζῶν μετὰ γλισχρότητος ἀπαρειαγματίστου, εἶχε συλλέξει περιουσίαν ἱκανήν, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττεν, ἄγνωστον ποῦ, ἐντὸς τοῦ ἐνός καὶ μόνου δωματίου, ἐνθα κατόκει, ἡμιυπογείου, σκοτεινοῦ, βρωμεροῦ καὶ ὑγροῦ, ὅπερ οὐδέποτε ἐθέρμανεν ἡλιακὴ ἀκτίς, ὡς οὐδέποτε εἶχε θερμάνει τὴν καρδίαν του στοργῇ τις ἀνθρωπίνῃ. Καὶ ὅμως εἶχεν ὑγείαν χαλυδίνην, σπανιώτατα καὶ ἴσως οὐδέποτε ἀσθενήσας.

Διὰ τὸ παροιμιῶδες ἐκεῖνο δωμάτιον ἐπλήρωνεν ἐνοίκιον δρ. 4.50 κατὰ μῆνα καὶ πρὸς ἐπίδειξιν ἔλεγεν ὅτι ἐπλήρωνεν δρ. 4.75, ὡς ἀνεκαλύφθη ὕστερον.

Ὅσῳ μᾶλλον ἐθησαύριζε, τόσῳ μεγαλείτερος καθίστατο ἐν τῇ ψυχῇ του ὁ πόθος ν' αὐξάνῃ τὴν περιουσίαν του, καὶ ἦτο εὐδαιμόνων μετρῶν καθ' ἑκάστην τὰ χρήματά του εἰς τὸ βάθος τῆς τρώγλης του.

Ἐχουν καὶ αἱ τοιαῦται ψυχαὶ πόθους, ἰδανικὰ καὶ εὐδαιμονίαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, διότι ἡ εὐδαιμονία εἶναι σχετική, ὥς ὁ ὀρίζων εἶναι ἀνάλογος τοῦ μήκους τῆς ὀπτικῆς ἀκτίνος τῶν διαφόρων ὀφθαλμῶν. Ἀφαιρέσατε ἀπὸ τοῦ χοίρου τὸν βόρβορον καὶ θά τὸν καταστήσητε δυστυχῇ. Ὅ,τι εἶναι τὸ φῶς διὰ τὸ ρόδον, εἶναι καὶ τὸ σκότος διὰ τὸν ἀσπάλακα.

Τόσον πολὺ ἤρᾳτο τῆς περιουσίας του, ὥστε δὲν ἠνείχετο ν' ἀποχωρισθῇ οὐδὲ τοῦ ἐλαχίστου αὐτῆς μέρους, καὶ θὰ ἐθυσίαζε καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του διὰ μίαν καὶ μόνην δραχμὴν. Εὐρίσκων τὸν νόμον προτατέοντα καὶ τὸ ἐλάχιστον τμήμα περιουσίας, δὲν ἔβλεπε κανένα λόγον ὥστε νὰ ἐλεῇσῃ πτωχὸν ἢ ν' ἀνάψῃ κηρίον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀφοῦ οὐδεὶς νόμος τοῦ κράτους τὸν ὑπεχρέου εἰς τοῦτο.

— Καθὼς ἐγὼ, ἔλεγε, δὲν θέλω ν' ἀφαιρέσω παρὰ νόμῳ ἀπὸ τοῦς ἄλλους οὔτε ἓνα λεπτόν, δὲν θέλω νὰ μοῦ ἀφαιροῦν καὶ οἱ ἄλλοι τίποτε.

Καὶ ἐτήρει τὴν ἀρχὴν του ταύτην μετὰ τόσης μαθηματικῆς ἀκρίβειας ὥστε ἐνθυμοῦνται πολλοὶ μέχρι σήμερον ὅτι μίαν φορὰν διὰ 1 δραχμὴν καὶ 33 λεπτά, λείψανον ἀπαιτήσεώς του ἐκ δρ. 87, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, ἤγειρεν ἀγωγὴν καὶ διεξήγαγε πολλάκις μαρτυρικὰς ἀποδείξεις, δημιουργήσας δίκην πεισματώδη, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαρκέσασαν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, μέχρις οὗ βαρυνθεὶς πλέον ὁ Εἰρηνοδίκης νὰ δικάζῃ ἐπ' αὐτῆς, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του μίαν ἡμέραν διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, μίαν δραχμὴν καὶ 35 λεπτά καὶ εἶπε πρὸς τὸν Τρίγλην :

— Πάρε, ἀδελφέ, τὴν μίαν καὶ τριανταπέντε σου καὶ φύγε ἀπ' ἐδῶ τέλος πάντων νὰ ἡσυχάσωμεν !

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Εἰρηνοδίκη, ἀπήντησε μετὰ σεμνότητος κορασίδος ὁ Τρίγλης, κάμνει νὰ λάβω ἀκόμη τριῶν ἐτῶν νόμιμον τόκον καὶ ἄλλας δρ. 89,55 διὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Καί, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, ἡ δίκη ἐκεῖνη ἐφθασε μέχρι τῆς ὀλομείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι ἠγέρθησαν ἐν αὐτῇ πολλὰ καὶ σπουδαῖα νομικὰ ζητήματα.

Ἐδῶ ὁμῶς πρέπει νὰ προλάβω τὴν εὐλογον ἀπορίαν, πῶς ὁ τόσον φιλάργυρος Τρίγλης ἐξηκολούθει νὰ δικάζηται περὶ ποσῶν τόσον ἀσημάντων, δαπανῶν κατ' ἀνάγκην ποσὰ μεγαλείτερα εἰς ἔξοδα δικαστικά.

Τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τῆς φιλαργυρίας ἡνοῦτο ἐν αὐτῷ βαθυτάτῃ καὶ ἀκόρεστος φιλοδικία. Ὅταν ἦτο βέβαιος ὅτι εἶχε δίκαιον καὶ ὅτι τὸ δίκαιόν του ἡμφισθητεῖτο, ἔστω καὶ κατὰ πέντε ἑκατοστὰ τῆς δραχμῆς, ἠσθάνετο ἀκατάσχετον πείσμα νὰ τὸ ἀποδείξῃ παλαιῶν ἐπὶ χαρτοσήμων. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς, ἀφοῦ εἶχε δικαίωμα προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, θὰ τὸ ἄφινεν ἀνυπεράσπιστον. Καὶ ἐδικάζετο καὶ ἐδικάζετο ἀκαταπαύστως, ἀγω-

νιζόμενος οὐ μόνον κατὰ τῶν ἀντιδίκων του ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν σφαλμάτων τῶν δικαστῶν, ὅμοιος πρὸς κάδουραν, ὅστις, προσπαθὼν νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τῶν στουπίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνέπεσε, περιπλέκεται ἐτι μᾶλλον ἐντὸς αὐτῶν καὶ καλύπτεται ὁλόκληρος.

Καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν ἀγωνίαν ὑφίστατο ἀταράχως, χωρὶς ποτε νὰ βαρυνθῇ καὶ ν' ἀποδυσπετήσῃ ἢ νὰ ὀργισθῇ, διότι εὗρίσκετο ἀπλούστατα εἰς τὸ στοιχείον του, τερπόμενος καὶ ἐξ αὐτῆς καὶ μόνῃς τῆς συναισθήσεως ὅτι ἐδικάζετο.

Ἐγραφε δὲ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰς ἀγωγὰς του, τὰ δὲ ἀπέραντα θυλάκια τῶν βρωμερῶν ἐνδυμάτων του ἦσαν φορητὸν ἀρχεῖον πλήθους δικογραφίῶν, αἵτινες ἐξεῖχον πανταχόθεν ἐκ τῶν θυλακίων του, αὐτὸς δ' ἐδάδιζε μὲ τὸ βάρος ἐκεῖνο καὶ ὑπ' αὐτὸν τὸν θερινὸν ἥλιον, ἀποστάζων ἰδρωτὰ ὑπὸ τὴν ἀείποτε χειμερινὴν ἐνδυμασίαν του.

Ὅταν ὁ Ἀριστοφάνης ἔγραφε τὴν κωμῳδίαν τῶν Σφηκῶν χαρακτηρίζων ἐν αὐτῇ τὸν φιλόδικον Φιλοκλέωνα, δὲν εἶχε φθάσει μέχρι τύπου οἷος ὁ Τρίγλης.

Συνεῖθιζε δὲ νὰ λέγῃ τὴν φράσιν: Ὁ νόμος εἶναι ρητός.

Ὁ νόμος! πάντοτε ὁ νόμος!

Ἡθική, θρησκεία, ἀγάπη, καλλιτεχνία ἦσαν διὰ τὸν Τρίγλην ἀκατάληπτα καὶ ἀνύπαρκτα πράγματα. Τί λέγει ὁ νόμος; Εἰς τοῦτο συνωφίζοντο δι' αὐτὸν τὰ πάντα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ὅτε ἀπέκτησε μικράν τινα περιουσίαν, ἤρχισε νὰ τοκίζῃ χρήματα καὶ ν' ἀγοράζῃ καὶ μεταπωλῇ ράκη, ἐφθαρμένα ἐνδύματα καὶ παμπάλαια ἐπιπλά.

Νὰ τοκίζῃ! Ἐδῶ παρακαλῶ νὰ σταθῶμεν ὀλίγον, διότι ἀξίζει τὸν κόπον.

Ὅταν ἐπεχείρησε κατὰ πρῶτον νὰ τοκίσῃ πρὸς 24 τοῖς ἑκατόν, ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ ἂν τοῦτο ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ νόμου, διότι εἶχεν ἀκούσει ὅτι ὁ νόμος τιμωρεῖ τὴν τοκογλυφίαν, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε πότε ὑπάρχει τοκογλυφία.

Ἡρώτησεν ἓνα πεπειραμένον δικηγόρον, ὅστις τῷ ἔδειξε τὸ ἄρθρ. 434 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Ἀρθ. 434.—Ὁ καταπλεονεκτῶν ἄλλου τινὸς εἰς πιστωτικὰς ὑποθέσεις διὰ τινος συμφωνίας, θεωρουμένης ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς νόμους ὡς αἰσχροκερδοῦς, τιμωρεῖται... μὲ τὴν ἀκόλουθον διαστολήν — 1) Ἐὰν τῷόντι ἀπῆλαυσεν ἀθέμιτον κέρδος, εἰς μὲν τὴν ἀπροκάλυπτον τοκογλυφίαν, μὲ χρηματικὴν ποινὴν τὸ πολὺ διακοσίων δραχμῶν καὶ ἐν ταύτῃ μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἐνὸς μηνὸς κλπ.».

— Ὡς βλέπεis λοιπὸν, θαυμάσιε Τρίγλη, τῷ εἶπεν ὁ δικηγόρος, ὁ νόμος ὀνομάζει τοκογλυφίαν τὴν πλεονεκτικὴν ἐκείνην πιστωτικὴν σύμβασιν, τὴν ὁποίαν οἱ πολιτικοὶ νόμοι θεωροῦσιν ὡς αἰσχροκερδῆ.

— Καὶ ποῦ εἶναι αὐτοὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι; ἠρώτησεν ὁ Τρίγλης.

— Πουθενά. Δὲν ὑπάρχει νόμος σήμερον ἐδῶ τοιοῦτος.

Ἐλαμψαν ἐκ χαρᾶς καὶ διεστάλησαν ἐξ ἐκπλήξεως οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ φιλαργύρου.

— Καὶ πῶς γίνεται νὰ τιμωρῇ ὁ Ποινικὸς Νόμος μίαν πράξιν, ἣ ὅποια εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνη;

— Νά, ὅπου γίνεται, ἀπήντησεν ὁ δικηγόρος.

— Ὡστε, ἠρώτησεν ὁ Τρίγλης, θά εἰπῇ ὅτι ἐγὼ ἡμπορῶ νὰ τοκίζω μὲ 24 τοῖς ἑκατὸν χωρὶς νὰ παραβιάζω τὸν νόμον;

— Καὶ μὲ 1000 τοῖς ἑκατὸν, ἂν ἀγαπᾷς. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος . . . ὁσάκις δὲν τὸν φράττει ἡ συνείδησις.

— Πῶς εἶπετε, παρακαλῶ! ἠρώτησεν ὁ Τρίγλης, ὅστις δὲν εἶχεν ἀκούσει εὐκρινῶς τὴν τελευταίαν φράσιν.

— Τίποτε, τίποτε! αὐτὸ δὲν σ' ἐνδιαφέρει, ἀπήντησεν ὁ δικηγόρος.

Ἐκτοτε ἀπηθανατίσθη ὁ Τρίγλης ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ τόκου καὶ ἐλάμπρυνεν αὐτήν. Ἐδάνειζεν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ μικρὰ ποσὰ ἐπὶ βραχυτάτῃ προθεσμίᾳ, ἀνετόκιζεν, ἀνενένωνε, προσεξώφλει καὶ πάντοτε μὲ τόκον 200 μέχρι 500 τοῖς %· καθὼς δὲ ἀποξηραίνει τὸ φυτὸν ἢ κάμπη, τρώγουσα τὰ μικρὰ τρυφερά φύλλα, οὕτω ἐπιπίλιζε καὶ ὁ Τρίγλης πᾶσαν ἱκμάδα ζωῆς τοῦ ἐργάτου, τῆς χήρας, τοῦ ὀρφανοῦ, ἀφίνων ὀπίσω του ἐρήμωσιν, πείναν καὶ δάκρυα.

Μίαν εὐτυχὴ πρωτὰν ἔκαμε λαμπρὰν καὶ σπουδαίαν ἐπιχείρησιν. Ἠγόρασε μίαν ἀπαίτησιν δρ. 8.000 κατὰ τινος γνωστοῦ εὐπόρου νέου, ὀνόματι Σοφοκλέους Μούχλα, καταγομένου μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως, διαμένοντος δ' ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν ἠγόρασε συμψηφίσας ἐν μέρει ἰδίαν αὐτοῦ ἐπισφαλῇ ἀπαίτησιν καὶ πληρώσας ἑτέρας δρ. 300. Ἡ ἀγορασθεῖσα ἀπαίτησις εἶχεν ἐπιδικασθῇ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, τὴν ὅποιαν ὁ Τρίγλης ἐδίπλωσεν ἐπιμελῶς καὶ τυλίξας εἰς πανίον ρυπαρόν, τὴν ἔχωσεν εἰς τὸ ἀχανὲς θυλάκιόν του.

Καίτοι δὲ ἡ εὐπορία τοῦ ὀφειλέτου ἦτο κοινῶς γνωστὴ ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ ἐκείνῃ πόλει τῆς κατάγωγῆς του, ἐν τούτοις ὁ Τρίγλης ἐφρόντισε, πρὶν ἀγοράσῃ τὴν ἀπαίτησιν, νὰ λάβῃ δι' ἐξόδων τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου ὅτι ὁ ὀφειλέτης Μούχλας εἶχεν ἱκανὴν περιουσίαν.

Ἡ χαρὰ τοῦ Τρίγλη ἦτο ἀπερίγραπτος ἀλλὰ καὶ συνάμα ἀφανής, διότι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἶχε τὴν περίεργον ιδιότητα νὰ μὴ φανερόνῃ τὰ αἰσθημάτα του, τὰ ὅποια ἦσαν δύο καὶ μόνα: χαρὰ, ὅταν ἐκέρδαινε καὶ λύπη, ὅταν ἔχανεν, οὐδέποτε δὲ ὀργή ἢ μῖσος ἢ ἄλλο τι. Μόνον δὲ ὅταν ἡ χαρὰ του ἢ ἡ λύπη του ἦτο ζωηροτέρα τοῦ συνήθους, ἔκαμνεν ὁμιλῶν πολὺ συχνὴν χρῆσιν τῶν φράσεων: «ὅσον ἀφορᾷ», «ὁ νόμος εἶναι ρητὸς» καὶ «περὶ αὐτοῦ πρόκειται». Καὶ τοῦτο ἦτο ἀλάνθαστον σημεῖον ὅτι κάποια ταραχὴ ἐγίνετο εἰς τὸ τέλμα τῆς καρδίας του.

Ὅπλισθεις διὰ τῶν ἐγγράφων ἐκείνων καὶ κοινοποιήσας τὸ ἐκχωρητήριον συμβόλαιον, ἤρχισε νὰ ἰχνηλατῇ τὸ θήραμα. Ἄλλ' ἐνφ' ἐσκέπτετο πῶς νὰ εἰσπράξῃ τὴν ἀπαίτησιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ εἰς ποῖον ν' ἀναθέσῃ τῶν χρημάτων τὴν εἰσπραξίν, μανθάνει αἰφνης ὅτι ὁ ὀφειλέτης του Σοφ. Μούχλας ἤλθε καὶ κατῴκησεν εἰς μικράν τινα οἰκίαν τῆς πόλεως.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν ἔμαθεν ὁ Τρίγλης οὐδ' ἦτο ἄλλως τε ἀκόμη γνωστὸν ἐν τῇ πόλει, ἦτο ὅτι ὁ Μούχλας λίαν προσφάτως εἶχεν ἀπολέσῃ ἐν Αἰγύπτῳ τὸ πλεῖστον τῆς περιουσίας του εἰς τινα ἀπερίσκεπτον χρηματιστικὴν ἐπιχείρησιν καὶ ὅτι, διωκόμενος ὑπὸ τῶν δανειστῶν του, ἐπεχείρησε ταξεῖδιον εἰς Monte Carlo ὅπως δοκιμάσῃ τὴν τύχην του εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον. Φοβούμενος ὁμως τοὺς δανειστάς του, τετραπέρατος ὡς ἦτο, εἶχεν ἀποκρύψει τὸσον ἐπιμελῶς τὰ λείψανα τῆς περιουσίας του, ὥστε ἐν τῷ δωματίῳ, ἐνθα κατέλυσεν, οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρχε πλὴν ἐνὸς παλαιοῦ καὶ ἐφθαρμένου κιβωτίου, περιέχοντος παλαιὰ ἐνδύματά του, μιᾶς ξυλίνης σκωληκοβρώτου κλίνης, μιᾶς χωλῆς τραπέζης καὶ πέντε τρουπημένων καθεκλῶν. Εἰς ἐπίμετρον ὁ Μούχλας ὑπεκρίνετο καὶ τὸν φρενοβλαδῆ.

Τὴν ἐπιούσαν λοιπὸν ὁ Τρίγλης, φέρων ὡς πάντοτε τὰ ἔγγραφα του εἰς τὰ θυλάκια τῆς ρεδιγκότας του, ἐξεστράτευσεν λίαν πρωτὶ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ὀφειλέτου του ὅπως λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα χρήματα.

Βαδίζων ἐσκέπτετο τί ἔπρεπε νὰ πράξῃ ἐὰν ὁ ὀφειλέτης του ἐδυστρέπει εἰς τὴν πληρωμὴν. Νὰ τὸν φυλακίσῃ δὲν ἦδύνατο, διότι τὸ χρέος δὲν ἦτο ἐμπορικόν, ἡ δὲ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν διέτασσε προσωπικὴν κράτησιν. Ὑπελείπετο λοιπὸν μόνῃ ἡ κατάσχεσις· ἀλλὰ θὰ εὗρισκεν ἄρά γε περιουσίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὀφειλέτου ἐπαρκῆ καὶ φανεράν ἵνα τὴν κατάσχῃ; Ἡ ἀμφιβολία αὕτη ἀπετέλει μίαν ἄκανθαν ἐπὶ τῆς ροδοστρώτου εὐτυχίας τοῦ Τρίγλη.

Ὁδηγηθεὶς εὗρε τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου ἀλλ' ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἀπελπισίαν. Εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ τέλος τὰς ἀπειλὰς τοῦ Τρίγλη ζητοῦντος τὰ χρήματα, ὁ Μούχλας φέρων τὰ νυκτικά του ἐνδύματα, ἀντέταξε μίαν μονωδίαν ἐκ τῆς Τραβιάτας λίαν περιπαθῆ.

Ὁ Τρίγλης ἀπῆλθε **νυκτὶ εοικῶς** καὶ παραπαίων ἐξ ἀπογνώσεως.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην μεγάλη καὶ ζωηρὰ συζήτησις διεξήχθη ἐν μικρῷ τινι καφενείῳ τῆς ἀγορᾶς τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐνθα ἐφοίτων συνήθως δικηγόροι καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες.

Ὁ Τρίγλης εἶχε καταφύγει εἰς δικηγόρον τινὰ Χλάσκαν ὀνόματι, πλούσιον εἰς στρεφодиκίας, ἄρα καὶ εἰς πελατεῖαν καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὴν ὑπόθεσιν ὡς καὶ τὴν φαινομένην παραφροσύνην τοῦ Μούχλα. Ἐπρεπε πάσῃ δυνάμει νὰ εὗρεθῇ τρόπος ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως διὰ καταναγκασμοῦ τοῦ ὀφειλέτου ὅπως φανερώσῃ τὴν ἀναμφιδόλως κεκρυμμένην περιουσίαν του. Ὁ δικηγόρος διηγήθη ἐν τῷ καφενείῳ τὸ πρᾶγμα εἰς ἄλλους συναδέλφους του, παρόντος καὶ τοῦ Τρίγλη, καὶ ἡ συζήτησις ἤναψε.

— Σὲ περιπαίζουσιν, Τρίγλη, εἶπεν εἰς πτωχεύσας ἔμπορος καὶ ἤδη μεσίτης. Ὁ Μούχλας ἔχει μεγάλην περιουσίαν καὶ ζητεῖ νὰ σοῦ φάγῃ τὰ χρήματα. Δι' αὐτό, φαίνεται, προσποιεῖται καὶ τὸν τρελλόν.

— Νὰ στείλῃς κλητῆρα ἀμέσως νὰ ἐρευνήσῃ εἰς τὰ ἐπιπλά του, εἶπεν εἰς δικηγόρος. Τί κάθσαι;

— Ἐγὼ πηγαίνω, ἐφώνησεν εἰς δικαστικὸς κλητῆρ, καὶ θὰ ἰδῇς ὅτι θὰ σοῦ φέρω ἀμέσως τὰ χρήματα εἰς λίρας αἰγυπτιακάς.

Οἱ δάκτυλοι τοῦ Τρίγλη ἐτρίβησαν μεταξύ των ὡς ἂν εἰ ἐμέτρουν ἤδη τὰ χρυσᾶ νομίσματα.

Ἡ παραγγελία ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη πάραυτα ὑπὸ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ ὁ κλητὴρ ἀνεχώρησε πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς συνοδευόμενος ὑπὸ δύο μαρτύρων.

Μετὰ μίαν ὥραν δεινῆς ἀγωνίας ὁ κλητὴρ ἐπανῆλθε μὲ κρεμάμενα χεῖλην.

— Τίποτε, εἶπε. Τὰ ἔκαμα ὅλα ἄνω κάτω . . . Δὲν εὗρῃκα τίποτε!

— Καὶ τώρα ὅσον ἀφορᾷ τί πρέπει νὰ γείνη λοιπὸν; εἶπεν ὁ Τρίγλης τραυλίζων ἐκ τῆς ἀπελπισίας καὶ πρασινώτερος ἐκ τῆς λύπης. Πρέπει λοιπὸν νὰ χάσω τὴν περιουσίαν μου; Περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

Σιγῇ ἀπήντησεν εἰς τὴν θρηνωδίαν ταύτην τοῦ τοκογλύφου. Ἦσαν τόσοι ἐκεῖ παρόντες ἄνθρωποι τῶν νόμων καὶ τῆς δικαστικῆς πείρας, πάντες οὗτοι βέβαιοι ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶχε περιουσίαν καὶ τὴν ἔκρυπτε, καὶ ὅμως οὐδεὶς κατώρθωνε νὰ εὕρῃ ἐν τῇ κεφαλῇ του μέσον τι νόμιμον, δι' οὗ ἡδύνατο νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ Μούχλας, πρὶν φύγῃ πάλιν ἐκ τῆς πόλεως, νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Αἰφνης ὁ δικηγόρος Χλάσκας ἐν τῷ μέσῳ τῆς παρατεταμένης ἐκείνης σιωπῆς, κτυπᾷ δυνατὰ διὰ τῆς παλάμης του τὸ τραπέζιον, πλησίον τοῦ ὁποίου ἐκάθητο, καὶ ἐγείρεται μὲ ὕψος ἐπίσημον καὶ μυστηριώδες.

— Ἐλα μαζί μου, Τρίγλη, εἶπε ξηρῶς καὶ ἐξῆλθε τοῦ καφενεῖου.

Ὁ Τρίγλης ἐγερθεὶς τὸν ἠκολούθησεν ὡς κύων καὶ ἀπῆλθον ἀμφοτέρω.

Κατὰπληξīs καὶ περιέργεια μεγάλη κατέλαβε τὴν ὁμήγυριν. Τί νὰ μαγευρῇ ἄρά γε ὁ Χλάσκας; Ὁλος ὁ δικαστικὸς κόσμος τῆς ἐπαρχιακῆς ἐκείνης πόλεως ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης διετέλει ἐν νευρικῇ ἀνησυχίᾳ. Τὸ πρᾶγμα καθίστατο πλέον κοινὸν ἐνδιαφέροντος, ὡς συμβαίνει φυσικῶς εἰς τὰς μικρὰς πόλεις. Ἡ δίωξις ἐκείνη ἐνὸς τοιούτου δανειστοῦ κατὰ πλουσίου ὀφειλέτου, κρύπτοντος τὴν περιουσίαν του καὶ ὑποκρινομένου τὸν παράφρονα ἢ καὶ ὄντος ἀληθῶς τοιούτου, ἤρχισε πλέον λαμβάνουσα διαστάσεις μονομαχίας τελουμένης ἐν ἀμφιθεάτρῳ πλήρει θεατῶν. Διότι εἰς οὐδενὸς τὸν νοὺν εἰσῆρχετο ἡ ὑπόνοια μήπως τῶντι ὁ ὀφειλέτης ἐκεῖνος ἦτο πτωχός.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Χλάσκας, δρομαίως βαδίζων καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Τρίγλη, ἔφθασεν εἰς μικρὸν τι οἶκημα κείμενον ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ χρησιμεῖον ὡς γραφεῖον ἅμα καὶ κατοικία τοῦ δικηγόρου τούτου. Ὁ Χλάσκας εἰσελθὼν ἐκάθησε πρὸ τῆς τραπέζης τοῦ γραφείου του, ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ προσεκάλεσε τὸν Τρίγλην νὰ καθήσῃ πλησίον του. Ἐλαβεν ἕνα κώδικα φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν «**Πολιτικὴ Δικονομία**» καὶ ἤρχισε νὰ στρέφῃ τὰ φύλλα.

Ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ Τρίγλη συνεσωρεύθη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἰς τὰ ὠτά του.

Ὁ Χλάσκας ἐσταμάτησεν εἰς τὸ ἄρθρον 878.

— Τί θὰ μοῦ δώσης, Τρίγλη, εἶπεν, ἐὰν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν

ἀναγκάσω τὸν ὀφειλέτην σου νὰ σοῦ πληρώσῃ τὸ χρέος του μέχρι λεπτοῦ ;

Ὁ Τρίγλης ὁμοίαζε πρὸς ἄνθρωπον ὅστις κύπτων μετ' ὀρμῆς ἵνα εἰσπνεύσῃ τὸ ἄρωμα ὠραιοτάτου ρόδου, αἰσθάνεται αἴφνης εἰσερχομένην εἰς τὸ ἄκρον τῆς μύτης του τὴν αἰχμὴν βελόνης κεκρυμμένης εἰς τὰ πέταλα τοῦ ρόδου. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐρώτησις τὸν ἀνετίναξε πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἄλλ' ὁ Τρίγλης ἦτο παμπόνηρος. Ἐσκέφθη ἀμέσως ὅτι τοιαῦται συμφωνίαι μετὰ δικηγόρων περὶ ἀμοιβῆς ὑπερβαίνουσας τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένην, εἶναι ἄκυροι καὶ ἀπηγορευμένοι.

— Νὰ εἰσπράξωμεν πρῶτον τὰ χρήματα, εἶπε, καὶ θὰ σὰς δώσω ὅ,τι θέλετε.

— Ἄκουσε λοιπὸν τί λέγει τὸ ἄρθρον 878 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἶπεν ὁ Χλάσκας, μὴ θελήσας νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀμοιβῆς. Καὶ ἀνέγνωσεν :

Ἄρθ. 878.— «Ἐπὶ χρηματικῶν χρεῶν δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις — 1) διὰ κατασχέσεως τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου· 2) κατὰ τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένας περιπτώσεις, διὰ προσωπικῆς κρατήσεως... ».

— Μὰ ἀφοῦ, ὅσον ἀφορᾷ, ἐφώνησεν ὁ Τρίγλης, οὔτε κατάσχεσιν ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν οὔτε προσωπικὴν κράτησιν...

— Μὴ βιάζεσαι, εἶπεν ὁ Χλάσκας, διότι δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη τὸ ἄρθρον. Ἐχομεν καὶ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον μέσον.

— Ποῖον εἶναι αὐτό, παρακαλῶ ;

— Ἄκουσε μετὰ προσοχῆς... «3) διοριζομένου μηνυτοῦ.— Οὐδὲν » τῶν τοιούτων ἐκτελεστικῶν μέτρων ἀποκλείει τὸ ἄλλο κλπ.» Ἐκατάλαβε τῶρα ;

— Ἦγουν... δηλαδὴ ; Τί εἶναι αὐτὸς ὁ μηνυτής ; ἠρώτησεν ὁ Τρίγλης μόλις ἀναπνέων ἐκ τῆς συγκινήσεως.

— Αὐτὸ τὸ λέγει τὸ ἄρθ. 879 : «Ὁ διορισμὸς μηνυτοῦ (λέγει), » δύναται ἐπ' ἀναφορᾷ νὰ διαταχθῇ μόνον παρὰ τοῦ δικαστηρίου » τῶν Πρωτοδικῶν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης δὲν στερεῇται περιουσίας ἀλλὰ » θελήσεως... ».

— Αἶ, λοιπὸν, λοιπὸν, ἀδελφέ, περὶ αὐτοῦ πρόκειται ! ἐφώνησεν ὁ Τρίγλης ὡς δι' ἐκρήξεως καὶ κινῶν τοὺς πόδας ὡς ἔτοιμος νὰ χορεύσῃ ἐκ τῆς χαρᾶς. Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι θὰ ὑπάρχῃ καὶ ἄλλο μέσον κατὰ τοιούτων ὀφειλετῶν. Βέβαια ! Ὁ νόμος εἶναι ρητός.

— Ἄκουσε λοιπὸν καὶ παρακάτω τί λέγει, εἶπεν ὁ Χλάσκας μετ' ὕψος ἀκαδημαϊκοῦ. Καὶ ἐξηκολούθησεν ἀναγινώσκων :

«Ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἔχει περιουσίαν, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτυρικοῦ τοῦ δημάρχου καὶ ἡ βεβαίωσις αὕτη νὰ ἐπισυναφθῇ εἰς τὴν ἀναφοράν... ».

— Καὶ ἐγὼ τὸ ἔχω αὐτὸ τὸ μαρτυρικὸν τοῦ δημάρχου ὅσον ἀφορᾷ ! ἀνέκραξεν ὁ Τρίγλης ἔτοιμος νὰ κλαύσῃ ἐκ τῆς χαρᾶς καὶ ἐξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου του φάκελλον ἐγγράφων τὸν ὁποῖον ὕψωσε μετ' εὐλαβείας.

— «Ὁ τοιοῦτος διορισμός, ἐξηκολούθησεν ἀναγινώσκων τὸ ἄρθρον
 » ὁ Χλάσκακας, ἔχει παρεπόμενον, ὅτι ὁ ὀφειλέτης πρέπει νὰ τρέφῃ
 » μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους τὸν μηνυτὴν καὶ νὰ τῷ διδῇ τέλη
 » τινὰ (μὴνυτρα), προσδιοριστέα κατὰ τὰς περιστάσεις παρὰ τοῦ
 » δικαστηρίου.— Τὰ μὴνυτρα δὲν πρέπει νὰ υπερβαίνωσι τὰς δέκα
 » δραχμὰς καθ' ἡμέραν».

Ἡ χαρὰ τοῦ Τρίγλη ἦτο ἀπερίγραπτος. Τότε κατὰ πρῶτον
 ἤρχισε νὰ ἐννοῇ τί ἐστὶ μηνυτής.

Ἄλλ' ὁ Χλάσκακας ἀνεδίφησε καὶ ἄλλα βιβλία, μετὰ μακρὰν δὲ
 σιγὴν εἶπε σοβαρῶς:

— Ἀκουσε λοιπόν, Τρίγλη, τί εἶναι ὁ μηνυτής, αὐτὸ τὸ ἀναγκα-
 στικὸν μέσον, τὸ ὁποῖον εἶναι σχεδὸν ἄγνωστον ἐδῶ, καίτοι ὁ νόμος
 τὸ ἐπιτρέπει, ὥς βλέπεις, ρητῶς.

— Βέβαια, εἶπεν ὁ Τρίγλης, τρίβων τὰς χεῖρας, ὁ νόμος
 εἶναι ρητός!

— Μηνυτής θὰ εἰπῇ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος διορίζεται ἀπὸ τὸ δικα-
 στήριον καὶ πηγαίνει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ χρεώστου,
 κάθηται πλησίον του, τὸν παρακολουθεῖ ὥς σκιά νύκτα καὶ ἡμέραν,
 εἰς οἵονδήποτε διαμέρισμα τῆς οἰκίας καὶ ἂν μεταβαίνει, τρώγει εἰς
 τὸ τραπέζι του δι' ἐξόδων τοῦ ὀφειλέτου, τὸν ἀκολουθεῖ καθ' ὁδόν,
 εἰς τὸν περίπατον, εἰς τὰς ἐπισκέψεις, εἰς τὸ θέατρον, κοιμᾶται, ἂν
 θέλῃ καὶ μαζί του καὶ τέλος πληρώνεται παρ' αὐτοῦ ἕνα ποσόν, τὸ
 ὁποῖον δύνανται νὰ ὀρισθῇ καὶ μέχρι δέκα δραχμῶν καθ' ἑκάστον
 ἡμερονύκτιον. Ἐννοεῖται ὅτι πρέπει συχνὰ νὰ τοῦ ὑπενθυμίζῃ νὰ
 πληρώσῃ τὸ χρέος του, νὰ τὸν ἐξυπνᾷ τὴν νύκτα καὶ νὰ τοῦ ζητῇ
 τὰ χρήματα καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ μὴ τὸν ἀφίνη ἥσυχον οὐδ' ἐπὶ μίαν
 στιγμὴν μέχρις οὗ πληρώσῃ μέχρι λεπτοῦ. Ἐφαντάσθης ποτὲ σὺ
 τοιοῦτο μέσον; Αἱ! λοιπόν ὁ νόμος σοῦ τὸ ἐπιτρέπει, ὥς βλέπεις.

— Μὰ αὐτὸ δὲν ἤκουσα νὰ γίνῃ ποτὲ ἕως τώρα, εἶπεν ὁ Τρίγλης.
 Δὲν τὸ κατήγγησεν ἄρά γε τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον λέγει ὅσον
 ἀφορᾷ, ὅτι ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραδίαστος καὶ ὅτι
 οὐδεὶς καταδιώκεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται;

— Λησμονεῖς ὁμῶς, ἀνόητε, ὅτι προσθέτει: «εἰμὴ ὁπότεν καὶ
 ὅπως ὁ νόμος ὀρίξῃ»;

— Βέβαια, ἔχετε δίκαιον. Ὁ νόμος εἶναι ρητός. Μὰ αὐτὸ εἶναι
 θαυμάσιον ὅσον ἀφορᾷ. Καὶ ποῖος δύναται νὰ διορισθῇ μηνυτής;

— Ὅποιοςδήποτε. Ἐνας δικαστικὸς κλητὴρ π. χ. Ἀλλὰ καὶ σὺ ὁ
 ἴδιος, ὥς θανειστής, δύνασαι νὰ διορισθῇς μηνυτής τοῦ ὀφειλέτου
 σου, ἀφοῦ ὁ νόμος δὲν τὸ ἀπαγορεύει.

Ὁ Τρίγλης ἐπλεεν εἰς ὠκεανὸν εὐδαιμονίας.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ Πρωτοδικεῖον ἐξέδιδε τὴν ἀπόφασίν του
 ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Τρίγλη, δι' ἧς διώριζε μηνυτὴν αὐτὸν τοῦτον
 τὸν Μίμην Τρίγλην πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς τελεσιδικίου ἐκείνης ἀποφά-
 σεως καὶ ὑπεχρέου τὸν ὀφειλέτην Σοφ. Μούχλαν νὰ ἔχῃ παρ' αὐτῷ
 τὸν Τρίγλην, νὰ τὸν διατρέφῃ καὶ νὰ τῷ πληρώῃ μὴνυτρα δραχ.
 ὀκτὼ καθ' ἑκάστην.

Ἀνάστατος ἔγεινεν ὁ δικηγορικὸς κόσμος τῆς πόλεως ἐκείνης ὅταν ἔμαθε τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ἣτις βεβαίως ἦτο νόμιμος καθ' ὅλα. Ὁ νόμος τφόντι εἶναι ρητός, καθὼς ἔλεγε καὶ ὁ Τρίγλης, τὸ δὲ Πρωτοδικεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ τὸν ἐφαρμόσῃ.

Τόσον ζωηραὶ συζητήσεις ἐπηκολούθησαν, ὥστε οἱ δικηγόροι διηρέθησαν εἰς δύο κόμματα, εἰς **μηνυτικούς**, οἵτινες ὑπεστήριζον ὅτι ἡ διὰ μηνυτοῦ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων πρέπει ἐφεξῆς νὰ γίνῃ συνήθης πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, καὶ εἰς **ἀντιμηνυτικούς**, οἵτινες κατεδίκαζον τὸ μέτρον τοῦτο ὡς ἀπάνθρωπον καὶ ἄσκοπον. Ἡ συζήτησις μετεδόθη καὶ εἰς τὰς κατ' οἶκον συναναστροφάς, κυρίαι δὲ καὶ δεσποινίδες ἐφανатίσθησαν καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἔξ μάλιστα ἡ ἐπτὰ συνοικέσια μελετώμενα ἐναυάγησαν διὰ τὴν ἀντίθεσιν τῶν περὶ τοῦτου φρονημάτων.

— Φαντασθῆτε, ἔλεγον αἱ **ἀντιμηνυτικαί**, νὰ εἰσέρχεται ἓνας μηνυτὴς εἰς τὴν οἰκίαν π. χ. μιᾶς νέας γυναικὸς, ὀφειλέτιδος, νὰ συγκατοικῇ μὲ αὐτὴν καὶ νὰ τρώγῃ ὑποχρεωτικῶς μαζί της, νὰ τὴν ἐξυπνᾷ τὴν νύκτα καὶ... νὰ τῆς ζητῇ τὰ χρήματα! Καλὲ αὐτὰ εἶναι φρικώδη πράγματα! Ποῦ εὐρισκόμεθα;

— Καὶ διατὶ ὅχι; ἔλεγον αἱ **μηνυτικαί**. Ὅταν χρεωστῇ κάνεις καὶ ἔχῃ χρήματα, πρέπει νὰ πληρώνῃ. Ἀκοῦς ἐκεῖ; Κύτταξε τὴν Εὐθαλίαν Χ... ποῦ ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς καὶ τώρα αὐτὸς δὲν τῆς δίδει ὀπίσω τὴν προικὰ τῆς, ἐνῶ ἔχει τὴν περιουσίαν τοῦ πωλημένην εἰκονικῶς εἰς τὸν ἀδελφόν του. Διατὶ δὲν τῆς τὴν δίδει; Διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸν φυλακίσῃ. Γὰρ στείλῃ τοῦ ὅμως ἓνα μνηυτὴν καὶ νὰ ἰδῇς, πληρόναι ἀμέσως ἢ ὅχι;

Ὁ δὲ Χλάσκας ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας, μισητὸς εἰς τοὺς ἀντιμηνυτικούς, ἀντικείμενον λατρείας διὰ τοὺς μηνυτικούς καὶ ἰδίως τὰς μηνυτικὰς. Ἦτο ὁ Κολόμβος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

— Νά, νά, αὐτὸς εἶναι ὁ Χλάσκας! ἔλεγον αἱ δεσποινίδες μεταξὺ των, βλέπουναι αὐτὸν μακρόθεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως.

Καὶ ἐκυκλοφόρουν φωτογραφικαὶ εἰκόνες αὐτοῦ, διαφόρου μεγέθους, πωλούμεναι καθ' ὁδόν.

Εἰς ἐκ τῶν σφόδρα ἀντιμηνυτικῶν δικηγόρων, ὀνόματι Πελοπίδας, ἀξιοπρεπῆς καὶ εὐπορος ἄνθρωπος, εἶχε τόσον πολὺ φανατισθῇ καὶ μάλιστα ἐν τινι συναναστροφῇ, καθ' ἣν μηνυτικὴ κυρία, ἐν τῇ ζωηρότητι τῆς φιλονεικίας τῇ ἐφώνησε: — Κρίμα νὰ ἦσθε τόσα ἔτη δικηγόρος καὶ νὰ μὴ γνωρίζετε ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ μηνυτὴς! — ὥστε ἐγερθεὶς μετὰ δυσαρεσκείας ἀπήλθεν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνης, ἀφοῦ πρῶτον ἀπήντησεν εἰς ἐπήκοον ὄλων:

— Δοιπόν, ἀφοῦ τὸ θέλετε, θὰ σὰς ἀποδείξω ἐγὼ ὅτι εἶναι ἄνθρωπος ὁ θησαυρὸς σας.

Θὰ ἴδωμεν δὲ μετ' ὀλίγον ποῦ ὁ Πελοπίδας μετέβη καὶ τί ἐπραξεν.

Ἐν τούτοις καὶ ὁ τύπος τῆς πόλεως, ἐννοεῖται εὐκόλως, ὅτι διηρέθη καὶ αὐτὸς εἰς δύο ἐχθρικά στρατόπεδα. Μόλις ἐξεδόθη μία ἐφημερίς ὑπὸ τὸν τίτλον «**Μηνυτῆς**», μὲ πλῆθος συνδρομητῶν, φέρουσα ἐν ἐπικεφαλίδι τὴν εἰκόνα τοῦ Χλάσκα ἐν μέσῳ στεφάνου ἐκ δάφνης,

ἐπεφάνη ἀμέσως μία ἄλλη ὑπὸ τὸ ὄνομα «*Ἀντιμηνυτῆς*» φέρουσα ἐπὶ τῆς προμετωπίδος γελοιογραφικὴν εἰκόνα τοῦ Τρίγλη, κρατοῦντος τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν καὶ τρέχοντος κατόπιν τοῦ Μούχλα ἀκολουθουμένου δὲ ὑπὸ πλήθους ἀγριοπαίδων καὶ σκύλων.

Ὁ «*Ἀντιμηνυτῆς*» (ὅστις μάλιστα ἰδρῦθη καὶ διὰ μετοχῶν), ἔγραψεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ δριμύτατον κατηγορητήριον κατὰ τοῦ θεσμοῦ τοῦ μηνυτοῦ, τὸν ὅποιον ἐξωμοίωσε πρὸς τὰ βασιανιστήρια τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, τὸν ἀπεκάλει στίγμα ἀποτρόπαιον τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας, βαρβαρώτερον καὶ ἀπεχθέστερον καὶ αὐτῆς τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως, ἄξιον τῆς ἐποχῆς τοῦ Σάϋλων. καὶ ἐπέβαινε λέγων :

«Καὶ τέλος πάντων πρόκειται περὶ ὀφειλέτου πάσχοντος τὰς φρένας. Ἀφοῦ ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν διὰ μηνυτοῦ ἐκτέλεσιν μόνον κατ' ὀφειλέτου μὴ στερουμένου περιουσίας ἀλλὰ θελήσεως, πῶς δύνатаι νὰ θεωρηθῇ μὴ θέλων νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τοῦ ἑνας φρενοβλαδῆς ; ».

Καὶ παρέπεμπεν εἰς τὸ Ἐγχειρίδιον τῆς Πολιτ. Δικονομίας τοῦ Οἰκονομίδου, § 262 σημ. 6, ὅστις τῷντι λέγει τοῦτο.

Ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν δ «*Μηνυτῆς*» ἐδημοσίευσεν φλογερώτερον ἄρθρον κατὰ τῶν δολίων ὀφειλετῶν, οἵτινες ἀποκρύπτουσι τὴν περιουσίαν των. «Ὁ μηνυτῆς, ἔλεγεν, εἶναι σοφώτατος θεσμός τοῦ γερμανικοῦ δικαίου, εἰσαχθεὶς καὶ παρ' ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Μάουρερ, καὶ ὀνομάζεται γερμανιστὶ Wartbote». Ἐτελείωνε δὲ ὡς ἐξῆς :

«Τοὺς παραπέμπομεν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 127 τοῦ ἔτους 1848 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίας*, ἣτις ἀποφαίνεται ὅτι καὶ κατὰ φρενοβλαδῶν διορίζεται μηνυτῆς ὅπως ἐξαναγκασθῇ ὁ κηδεμὼν τοῦ παράφρονος νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος».

Τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ἔκαμε μέγαλὴν ἐντύπωσιν, ἐθεωρήθη δὲ ὡς γραφὴν ὑπὸ τοῦ Χλάσκα καὶ προὐκάλεσε μεταστάσεις πολλῶν ἀντιμηνυτικῶν εἰς τὸ ἀντίθετον κόμμα.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ δικηγόρος Πελοπίδας, πνέων ἐκδίκησιν, διηυθύνθη δρομαίως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μούχλα, ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτόν ὅτι ὁ Τρίγλης ἐτοιμάζει κατ' αὐτοῦ ἀπηνῆ καὶ ἀπάνθρωπον ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως διὰ μηνυτοῦ, ὅτι αὐτός, ὁ κ. Πελοπίδας, εἶναι δικηγόρος, καὶ ὅτι προθύμως καὶ δωρεὰν προσφέρει εἰς αὐτόν τὴν προστασίαν του κατὰ τῆς τοιαύτης ἀσπλάγχχνου καταδιώξεως ἐνὸς ἀπαισίου τοκογλύφου.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Μούχλας, ὑποπτεύσας παγίδα, ἤρχισε πάλιν νὰ φάλλῃ πρὸς τὸν Πελοπίδαν, εἰς ἀπάντησιν, τὴν περιπαθὴ ἐκείνην μονωδίαν τῆς Τραδιάτας, ἀλλ' ὅταν ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων διαβεβαιώσεων τοῦ Πελοπίδου ἐπίσθη ὅτι δὲν ὑπάρχει φόβος ἐξ αὐτοῦ, ἐδέχθη τὴν προσφορὰν προθύμως, ὁ δὲ Πελοπίδας τῷ ἐδήλωσεν ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης θὰ ἔμενεν αὐτός ὁ ἴδιος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ

* Ὅρα τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐν Εὐρετηρίῳ Ἑλλήν. Νομολογίας Ν. Ἰωαννίδου, Τόμ. Η' σελ. 367.

ὀφειλέτου ἀναμένων τὸν Τρίγλην νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Παρήγγειλε δὲ νὰ τῇ στείλωσιν ἐκ τῆς οἰκίας του ἀπαραίτητά τινα ἐπιπλα καὶ παρεσκευάσε γεῦμα πολυτελές δι' ἰδίας αὐτοῦ τοῦ Πελοπίδου δαπάνης.

Ὁ Σοφοκλῆς Μούχλας ἦτο ἀνὴρ τριακοντούτης περίπου, ὑψηλὸς καὶ εὐρωστός, ξανθός, μὲ παραγναθίδας καὶ μὲ παμπονήρους ὀφθαλμούς, ἐνδεδυμένος δὲ ἀμέμπτως ὡς πρότυπον ἐμπορορράπτου.

Εἶχον οὕτω παρασκευασθῇ τὰ πράγματα, ὅτε ἠκούσθησαν εἰς τὴν ὁδὸν μακρόθεν βήματα πολλῶν ἀνθρώπων ὁμοῦ, ὡς ἐν διαδηλώσει ἐκλογικῇ προχωρούντων, καὶ ἀλαλαγμός καὶ ὕλακαὶ κυνῶν καὶ θόρυβος μέγας. Ὁ θόρυβος δὲ οὗτος ἠῤῥανε crescendo, ἔταν δ' ἐφθασεν εἰς τὸ fortissimo, συνεπληρώθη διὰ κρούσεων τοῦ ρόπτρου ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Μούχλα.

Ἡ θύρα ἠνοιχθῇ ἀμέσως καὶ ἐφάνη ἐπ' αὐτῆς ἀπαθὴς ὁ κ. Πελοπίδας. Πάραυτα αἱ φωναὶ ἔπαυσαν καὶ τελεία ἐπεκράτησε σιγῇ.

Ὁ κρούσας τὴν θύραν ἦτο δικαστικὸς κλητὴρ φέρων ἐπὶ τοῦ βραχίονος τὴν ταινίαν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ κρατῶν διάφορα ἐπίσημα ἔγγραφα. Ὅπισω του ἴσταντο δύο μάρτυρες, εἰς δημαρχικὸς πάρεδρος καὶ... ὁ διορισθεὶς ὡς μηνυτὴς Μίμης Τρίγλης, ὑπὸ τὸν αἰώνιον ὑψηλὸν του πῖλον, κύπτων πρὸς τὴν γῆν ὡς δεσποινὴς αἰδήμων.

Τὴν εἰκόνα συνεπλήρου ἀπωτέρω πλῆθος ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ ἀγνισοπαίδων, παρατεταγμένων καθ' ὅλην τὴν ὁδόν, ἐνῷ ὅλοι οἱ γείτονες εἶχον ἐξέλθει εἰς τοὺς ἐξώστας καὶ εἰς τὰ παράθυρα τῶν πέριξ οἰκιῶν, τρομάξαντες ἐκ τοῦ δαιμονιώδους ἐκείνου θορύβου.

— Τί ἀγαπᾶτε; ἠρώτησεν ὁ Πελοπίδας.

— Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου καὶ τοῦ Βασιλέως, εἶπεν ὁ κλητὴρ, ἔρχομαι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου Σοφοκλέους Μούχλα διὰ νὰ ἐγκαταστήσω ἐδῶ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως τὸν θανειστὴν Μίμην Τρίγλην ὡς μηνυτὴν. Κάμετε τόπον νὰ εἰσέλθωμεν.

— Ὅρίστε, εἶπεν ὁ Πελοπίδας.

Καὶ παρεμέρισεν. Εἰσῆλθον δὲ τότε μετὰ τοῦ κλητῆρος οἱ μάρτυρες, ὁ πάρεδρος καὶ ὁ Τρίγλης, καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπίσω των ὑπὸ τοῦ Πελοπίδου.

— Ζήτω ὁ Τρίγλης! ἐδρόντησε τὸ πλῆθος ἐξωθεν.

Συνετάχθη τότε ὑπὸ τοῦ κλητῆρος ἡ νόμιμος ἐκθεσις, ἐνῷ ὁ Μούχλας, ὄρθιος, ἐψάλλε μετὰ σκηνικῶν χειρονομιῶν καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Τρίγλην, τὸ περιπαθεὶς ἐκεῖνο τοῦ Don Carlo ἐκ τοῦ Ἑρνάνη:

Da quel dì cue t'ho veduta,
bella, come un primo amore...

Ἡ ἐκθεσις ὑπογραφείσα παρεδόθη εἰς τὸν Τρίγλην, ἐγκαθιδρυθέντα πλέον ἐπισήμως ὡς μηνυτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σοφ. Μούχλα, ὁ δὲ κλητὴρ μετὰ τοῦ παρέδρου καὶ τῶν μαρτύρων ἀπῆλθον ἀφήσαντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν Τρίγλην μετὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ Πελοπί-

δου, ὅστις, προπέμφας τοὺς ἐξελθόντας, ἔκλεισεν ἔσωθεν τὴν θύραν καὶ διὰ τοῦ μοχλοῦ.

Τότε ἐπηκολούθησε σκηνὴ μοναδικῶς ἀλλόκοτος καὶ πρωτοτύπως κωμικοτραγικὴ.

“Ὅταν ἐμείναμεν μόνοι, μοὶ εἶπεν ὁ Πελοπίδας, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔχω λάβει πάσας τὰς ἐπομένας λεπτομερεῖς πληροφορίες, ἐγὼ δ' ἴδιος παρέθηκα τὸ γεῦμα ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ δύο μόνους συνδαιτυμόνας, ἦτοι διὰ τὸν Μούχλαν καὶ δι' ἐμέ. Οὐδεὶς ἀπηύθυνε πλέον τὸν λόγον πρὸς τὸν Τρίγλην, αὐτὸς δ' ἐσιώπα καθήμενος εἰς μίαν γωνίαν, φέρων πάντοτε τὸν ὑψηλὸν του πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ περιφέρον τὰ βλέμματά του ἀπὸ τῶν ἐγγράφων του εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν τράπεζαν, ἐκείθεν εἰς τὴν ὀροφὴν καὶ ἀπὸ τῆς ὀροφῆς πάλιν εἰς τὰ ἔγγραφα.

“Ὅταν παρετέθη τὸ γεῦμα, εἶχε παρέλθει πρὸ πολλοῦ ἡ μεσημβρία καὶ φαίνεται ὅτι ὁ Τρίγλης ἤρχισε σπουδαίως νὰ πεινᾷ. Ἐλαβε τὸ κάθισμά του καὶ ἤλθε καὶ ἐκάθησε πλησίον τοῦ Μούχλα παρὰ τὴν τράπεζαν.

— Διατί, παρακαλῶ, δὲν ἐθάλετε καὶ δι' ἐμέ ἓνα πιάτο φαγητοῦ; εἶπεν, ἐνῷ ἡμεῖς οἱ δύο εἴχομεν ἀρχίσει νὰ τρώγωμεν. Ἐγὼ, ὡς μηνυτῆς, δικαιούμαι ὅσον ἀφορᾷ νὰ διατρέφωμαι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου μου. Ὁ νόμος εἶναι ρητός. Εἶναι τὸ ἄρθρον 879 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὸ λέγει καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ἰδοῦ... «Υποχρεοὶ τὸν Σοφ. Μούχλαν νὰ διατρέφῃ τὸν εἰρημένον μηνυτὴν μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους του».

Οὐδεμίᾳ ἀπάντησις. Ἡμεῖς ἐξηκολουθήσαμεν τρώγοντες· τὰ φαγητὰ ἦσαν ὀρεκτικώτατα, ἡ δὲ πείνα τοῦ Τρίγλη ἠῤῥξανε καταπληκτικῶς καὶ τὸ βασανιστήριον ἐλάμβανε διαστάσεις τανταλείου ποινῆς.

“Ὅταν ὁ Τρίγλης ἀπηλπίσθη ὅτι θὰ εἰσικούετο, ἔτεινε τὴν βρωμερὰν τοῦ χεῖρα εἰς τὸ πινάκιον τοῦ ὀφειλέτου ἵνα λάβῃ διὰ τῶν δακτύλων τεμάχιον φαγητοῦ, διότι περόνη δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτόν. Ἀλλὰ πρὶν ἐγγίση τὸ φαγητόν, ἐδέχθη παρὰ τοῦ Μούχλα μίαν ὥθησιν τόσοῦ ἰσχυράν, ὥστε ἀνετράπη ὑπτίως μετὰ τοῦ καθίσματός του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ δὲ ὑψηλὸς του πῖλος ἐκυλίσθη μετὰ δούπου μέχρι τῆς γωνίας τοῦ δωματίου.

Πᾶς ἄλλος ἄνθρωπος θὰ ὠργίζετο· ὁ Τρίγλης ὁμως περιωρίσθη ἀπλῶς νὰ ἐνθυμηθῇ τὸν νόμον.

— Τοῦτο εἶναι ἄδικος ἐπιθέσις, εἶναι ἀπειθία κατὰ τῆς ἀρχῆς, ὅσον ἀφορᾷ! εἶπεν, ἐνῷ συγχρόνως προσεπάθει νὰ ἐγερθῇ. Λαβὼν δὲ καὶ φορέσας τὸν πῖλόν του, ἐστάθη ὀρθίως ὀπίσω τοῦ Μούχλα καὶ ἀνοίξας τὰς δύο δικαστικὰς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεις, ἤρχισε μεγαλοφώνως καὶ μὲ ὕψος ἐπίσημον ὡς δημοσίου κήρυκος ν' ἀναγινώσκει αὐτὰς ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ ὀφειλέτου ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἐνῷ ἡμεῖς ἐξηκολουθοῦμεν τρώγοντες.

Ἐνόμισεν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀφ' ἐνός μὲν ἐξεδικεῖτο ἀφαιρῶν ἀπὸ τοῦ ὀφειλέτου τὴν τέρψιν τοῦ φαγητοῦ, τοῦ ὁποίου

αὐτὸς ἐστερεῖτο καθ' ὁλοκληρίαν, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ ἐξηνάγκαζε τὸν Μούχλαν ν' ἀπαλλαγῇ πληρόνων τὸ χρέος του.

Τὸ πρᾶγμα τῶντι ἦτο τόσον ἀφόρητον πλεόν, ὥστε ὁ Μούχλας, δσονδῆποτε ἀπαθὴς καὶ ἂν ἦτο, ἐκινδύνευε νὰ παραφρονήσῃ ἀληθῶς.

Ἡγέρθη λοιπὸν καί, συλλαβὼν διὰ τῆς ἀριστερᾶς του χειρὸς ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τοῦ Τρίγλη:

— Ὁ αἰθερόπλαστε κόρη τῶν ἐρωτικῶν ὀνείρων μου, εἶπε, βασίλισσα τῆς αὐτοκρατορικῆς μου καρδίας, ἐλθὲ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ὕστερον ἀπὸ τόσον μακρὸν χωρισμόν. Ὁ θρόνος, τὸ στέμμα μου καὶ οἱ θησαυροὶ μου εἶναι εἰς τοὺς εὐώδεις καὶ μικροὺς σου πόδας. Ἐγὼ ὁ αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ἀσιῶν σὲ ἀναγορεύω μεγάλην δούκισσαν τοῦ ἀπεράντου κράτους μου καὶ ἐνώπιον ὅλων τῶν μεγιστάνων σὲ ὀνομάζω αὐτοκράτειραν καὶ σύζυγόν μου.

Καὶ ἔψαλε τὸ τῆς Φαβορίτας:

Uien, Leonora, a'piedi tuoi
Serto e soglio il cor ti dona.

— Νὰ μοῦ πληρώσῃς τὸ χρέος σου, ἐφώναζεν ὁ Τρίγλης σφαιδάζων εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ ἐγὼ ἀπ' αὐτὰ δὲν παίρνω, ὅσον ἀφορᾷ.

— Ὁ ὥραία μου σιλφίς, ἐξηκολούθησεν ὁ Μούχλας, αἱ μικραὶ καὶ μαῦραι βλεφαρίδες σου ὁμοιάζουν μὲ τὰς κανονιστοικίας τῆς Κρονστάδης μου, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκτινάσσεται σμερδαλέον πῦρ κατὰ τῶν παρατεταγμένων μυριάδων θωρηκτῶν τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλ' ἐγὼ ὁ αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ἀσιῶν, διὰ νὰ κατακτήσω τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀμερικὴν καὶ νὰ σοῦ τὰς χάρισω ὡς προγαμιαίαν δωρεάν, βυθίζω δι' ἐνός μου γρόνθου ὅλους τοὺς ξένους στόλους εἰς τὸν Εὐξείνιον.

Καὶ κατενεγκὼν ἀνοικτὴν τὴν παλάμην ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ πύλου τοῦ Τρίγλη, ἐδύθισεν ἐντὸς αὐτοῦ ὅλην τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμόν τοῦ τοκογλύφου.

Ὁ Τρίγλης, ἔχων τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμόν ἐντὸς τοῦ πύλου καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὸν ἀφαιρέσῃ, διότι αἱ χεῖρές του ἐκρατοῦντο ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τοῦ Μούχλα, παρίστα κωμικώτατον θέαμα.

— Βοήθειαν ὅσον ἀφορᾷ! ἐφώναζεν ἐκ τοῦ βάθους τοῦ πύλου.

Τότε ὁ Μούχλας ἐναγκαλίσθει τὸν Τρίγλην, ἤρχισε νὰ χορεύῃ μετ' αὐτοῦ πέριξ τῆς τραπέζης ψάλλων τὸ «Ἡσαῖα χόρευε» εἰς ἔνδειξιν ὅτι τελεῖ τοὺς γάμους του μετὰ τῆς αὐτοκρατείας.

Δὲν εἶδον ἐπὶ τῆς ζωῆς μου κωμικώτερον θέαμα. Φαντάσου ἓνα μηνυτὴν ὡς τὸν Τρίγλην ἔχοντα ἀντὶ κεφαλῆς καὶ λαιμοῦ ἓνα ὑψηλὸν πύλον, χορεύοντα μετὰ τοῦ ὀφειλέτου του ἀκουσίως πέριξ μιᾶς τραπέζης καὶ κραυγάζοντα ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ πύλου του τὰ σπαρακτικὰ ἐκεῖνα «ὅσον ἀφορᾷ».

Μετὰ τριπλὴν περὶ τὴν τράπεζαν περιστροφὴν, ἐγὼ, θεωρήσας πλεόν ἄρκετὴν τὴν τιμωρίαν τοῦ τοκογλύφου, ἠγέρθην, τὸν ἀπέσπασα ἀπὸ τῆς ἀγκάλης τοῦ νυμφίου καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν:

— Πήγαινε ἀπ' ἐδῶ τώρα, αἰθερόπλαστε κόρη, εἶπον πρὸς τὸν Τρίγλην ἀφοῦ ἀφήρεσέν οὗτος τὸν πῖλόν του, καὶ ἂν σοῦ ἀρέσῃ, ἐπανάλαβε τὸ πρόσωπον τοῦ μηνυτοῦ.

— Αὐτὰ εἶναι κακουργήματα ὅσον ἀφορᾷ, εἶπεν ὁ Τρίγλης. Μοῦ χρεωστεῖ καὶ μιᾶς ἡμέρας διατροφὴν. Περί αὐτοῦ πρόκειται... Ἄκουσε, κύριε Πελοπίδα, δὲν τοῦ λέγεις τοῦλάχιστον νὰ μοῦ πληρῶσῃ τὰ σημερινὰ μου μηνυτικὰ δικαιώματα, ὀκτὼ δραχμὰς ! Μπᾶ ! κακὸ ποῦ τό 'παθα !

— Πήγαινε νὰ τὰ ζητήσῃς δι' ἀγωγῆς, τῷ ἀπήντησα, καί, ὅταν ἐκδοθῇ καὶ περὶ τούτου ἀπόφασις, ζήτησε πάλιν νὰ τὰ εἰσπράξῃς διὰ μηνυτοῦ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Εἶναι ἡ μόνη συμβουλή, τὴν ὁποίαν ἔχω νὰ σοῦ δώσω.

— Ἀχ ! ὅσον ἀφορᾷ, εἶπεν ὁ Τρίγλης. Βλέπω ὅτι κάποιον σφάλμα ἔχει αὐτός ὁ νόμος.

Καὶ ἔφυγε.

Ταῦτα μοὶ διηγήθη ὁ Πελοπίδας. Ἐκτοτε πλέον δὲν ἤκουσα νὰ διορισθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου μηνυτής.

ΙΩ. Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΣ

Τίς φυλάξει τὸν φύλακα ;

Ἕνας γεροκολασμένος καὶ ἀφόρητος γυναικᾶς συναντᾷ καθ' ὁδὸν μίαν μοδιστρούλαν ζωηρούτσικη :

— Ἄκουσε, κορίτσι μου. Θέλεις νὰ σὲ συνοδεύσω γιὰ νὰ ἀποφύγῃς τὰς ἐνοχλήσεις τῶν παραλυμένων νέων ;

— Καὶ ποιὸς θὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τοὺς παραλυμένους : ... γέρονς ; !!